

מאחרי הקלעים של הכנת הסידרה: הקטעים שלא הוכנסו בה, והדרכים שבהן הושג החומר

בילוש מאחורי הרצל

בבניין חד-קומתי, השוכן בקירבת בניין הטלוויזיה בירושלים, בדירת-משרדים של חברת הסרטים "קפמל" השייכת למיכה שגריד, עברה השבוע קבוצת אנשי-טלוויזיה שעות רבות מדי יום בהתקנה האחרונה של הסידרה "עמוד האש". על המזלכה ניצחו יגאל לוסין, יעקב אייזנמן ונעמי קפלנסקי.

צוות "עמוד האש" שהוא הצוות היוצר העיקרי כיום בטלוויזיה הישראלית, לא מצא לעצמו מקום בבניין-הטלוויזיה הגדול, המלא במקבלי-משכורות, והוא נזקק למקום שכור מחוץ לבניין.

באווירה הפעלתנית, שבה הצליחו מפקדי-הסידרה להדיק בה את שאר העובדים, הלכה והסתממה הפקת-הענק היוקרתית של הטלוויזיה הישראלית.

"עמוד האש" היא ההפקה הגדולה ביותר של הטלוויזיה הישראלית. היא מתערת את סיפור שיבת היהודים לארץ-ישראל.

1896: תחנת-הרכבת

הירושלמית

סיפורו של קטע הסרט התייעודי הראשון המוקרן בסרט הראשון, "העדר ירושלים", הוא הפתית, שלא ניתן היה לחלום על טוב ממנו.

הסרט הוא קטע מתוך סרט תיעודי

מפיק דוסין
הסרט הפך לאבקה אדומה

שהסיקו ממציאי הראינוע, האחים לומייר, שהקרינו אותו בסניטוגרף הפאריסאי ב-1896. שמו של הסרט הוא תחנת הרכבת בירושלים.

הסרט, אשר עורכי הסידרה איתרו אותו בפאריס, משוכלל מאוד באיכותו. המצלמה מוצבת על אחד מקרונות הרכבת, כי אשר הרכבת יוצאת לדרך מתחנת-הרכבת הירושלמית, ומצלמת את קהל היריד שלמים הניצבים להם ברציפי התחנה. בי תמונה ניתן לזהות את הבניין, העומד עד עצם היום מול לחאן הירושלמי.

סרט זה של האחים לומייר נחשב כי אחד מסרטי-הראינוע הראשונים בעולם, מהתקופה שבה מיספר כל הסרטים לא על על כמה עשרות בלבד.

פרט נוסף, ומיוחד לסרט זה, לדברי יגאל לוסין: העיתוי המיוחד שלו. "זאת התחלה מעניינת — כי בדיוק באותה שנה, שבה המציאו האחים לומייר את הראינוע, פירסם תיאודור הרצל את מדינת היהודים, בעוד שיריבו של הרצל בהשקפה, אחד העם, החל ממש באותה שנה לערוך את השילוח". מדגיש יגאל לוסין: "הסידרה מפליגה בחיכוך העקרוני שבין הרצל לאחד-העם. מצד אחד הרצל, שראה את האנטישמיות כבעייה מס' 1 של העם היהודי, וקרא לזה, צרת היהודים, ולכן הוא

אחד-העם. הם מביאים את האספקט שלישי, ואולי הראשון של הציונות — את האספקט הדתי".

מסכם יגאל לוסין את שנת-המפתח והפתחה של עמוד האש: "או יש לנו שלושה היבטים של הציונות: היבט דתי, היבט לאומי והיבט הומניטרי, ועם זה אנחנו מפליגים לדרך. זאת גם נקודת המוצא של הסידרה".

1902: הסרט שהתגלה

במיקרה

אחד מהמרכיבים העיקריים של הפרק הראשון בסידרה מצוי בקומפלט היהודי סבוך של התוכנית הקרויה "תוכנית אר גנדה", אשר פילגה את העם היהודי וכימעט ופילגה את התנועה הציונית. מקדמה העיקרי היה ב.פוגרוב קישניוב, ש הביא את הרצל למסקנה בדבר הצורך להקים מיד בית לאומי זמני ליהודים.

סיפור עורכי עמוד האש והתוכנית אר גנדה, הוא במסע שהם ערכו בכל העולם לאתר קטע או גזר של סרט מצולם, שבו ניתן לראות את תווה מדינת-היהודים. יגאל

לוסין ונעמי קפלנסקי הכינו, לאחר קביעת מגמות הסידרה, מעין "רשימה שחורה" של אנשים שהם מחפשים בצוללוד, ר ברור, כי הראשון היה הד"ר הרצל. אלא שבעניין הרצל הם העלו חרס. זה היה מופלא בעיניהם. יגאל לוסין מעיר, כי "הרצל הרי התחיל את פעילותו המדינית עם המצאת הראינוע, ובמותו היה כבר הראינוע כבן שמונה שנים. אין ספק, שי

קורבנות פוגרוב ב-1905
האומנת איימה על הרוצחים